

بررسی مقایسه‌ای اضطراب حالت - صفت دانش آموزان مقطع راهنمایی شهر شیراز

دکتر سیروس سروقد^{۹۳}

چکیده:

هدف از این پژوهش بررسی مقایسه‌ای اضطراب حالت - صفت دانش آموزان پایه اول ، دوم و سوم راهنمایی شهر شیراز بود بدین منظور ترجمه فارسی پرسشنامه اضطراب حالت - صفت کودکان (STAIC) اسپلیبرگر و همکاران (1973) بکار برده شد.

در این مطالعه 1561 دانش آموز(780 دختر ، 781 پسر) پایه اول ، دوم و سوم مدارس راهنمایی تیزهوشان ، نمونه دولتی ، غیر انتفاعی و عادی به روش نمونه گیری خوش ای چند مرحله ای انتخاب شدند . این پژوهش نشان داد که دانش آموزان تیز هوش پایه سوم راهنمایی نسبت به دانش آموزان تیز هوش پایه اول و دوم راهنمایی اضطراب حالت بالاتری را گزارش نمودند ، دختران تیز هوش نسبت به پسران تیز هوش اضطراب حالت و اضطراب صفت بالاتری را گزارش کردند . اضطراب حالت دختران و پسران تیز هوش نسبت به اضطراب صفت آنها بالاتر بود تمام این تفاوت ها در سطح ($p < 0/01$) معنی دار بودند . بین اضطراب حالت یا اضطراب صفت دانش آموزان دیگر مدارس تفاوت های معنی داری از نظر آماری وجود نداشت ($p > 0/05$).

از نتایج این مطالعه می توان در ارتقاء سطح آموزش و پیشگیری از افت تحصیلی و نیز در برنامه های پیشگیری سطح اول در مدارس راهنمایی تیز هوشان استفاده کرد .

واژگان کلیدی: اضطراب حالت - اضطراب صفت

^{۹۳} عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت

مقدمه:

هدف کلی از این پژوهش بررسی مقایسه ای اضطراب حالت وصفت دانش آموزان دوره راهنمایی شهر شیراز بود. همه ما ترس هایی داریم . در کودکی از سگ یا افراد غریبه می ترسیدیم در بزرگسالی ممکن است از سخنرانی در حضور دیگران یا تنها بودن در یک خیابان تاریک و خلوت بترسمیم . اما این ترس ها خفیف ، کوتاه مدت و معقول هستند و در شرایط معینی ظاهر می شوند ترس های افراد مبتلا به اختلالات اضطرابی^{۹۴} شدید هستند و کیفیت زندگی آنها را پایین می آورد (اسپیتزر^{۹۵} ، همکاران ، ۱۹۸۷) در کودکی ممکن است پی بیریم که رویدادها همیشه تحت کنترل ما نیستند و این باور ناتوانی برای کنار آمدن با رویدادها یک آمادگی روانشناسی برای اضطراب است . بنابراین بنظر می آید که این عامل روانشناسی است که ما را مستعد اضطراب می نماید . (دوراند و بارلو^{۹۶}، ۲۰۰۰) ترس ممکن است سازشی باشد ، یا غیر سازشی در ترس سازشی شرایط واقعی باعث آن می شود ، تجربه ترس افراد با تهدید واقعی مطابقت دارد و پاسخ ترس افراد وقی که تهدید از بین می رود ، کاهش می یابد . اما ، ترس غیر سازشی واقع گرایانه نیست ، میزان ترس تجربه شده با تهدید تناسبی ندارد و توجه فرد به موضوع ترس آور دائمی است و حتی وقتی تهدیدی وجود ندارد ، این فرد اضطراب انتظاری^{۹۷} بسیار زیادی در مورد آینده دارد (نولن هوکسما^{۹۸}، ۲۰۰۱) افراد از نظر احساسی که در موقعیت های تهدید کننده از خود بروز می دهند با هم تفاوت دارند (پیرلین^{۹۹} ۱۹۹۹ ، سوریک^{۱۰۰} ، ۱۹۹۹) . قدم زدن در جنگل ممکن است برای فردی ترس آور اما برای دیگری آرامش بخش باشد مسافت با هوایپما ممکن است در فردی وحشت ایجاد کند اما برای دیگران کسل کننده باشد. این تفاوتها ، اضطراب موقعیتی

⁹⁴-anxiety disorders⁹⁵-spitzer ,R.L⁹⁶-Durand & Barlow⁹⁷-anticipatory anxiety⁹⁸-Nolen-Hoeksema⁹⁹-Pearlin¹⁰⁰-soric

يا اضطراب حالت ¹⁰¹ ناميده مى شود (کامر ¹⁰² ، 2002) سطح کلى اضطراب فرد ، اضطراب صفت ¹⁰³ ناميده

مي شود چون بنظر مى رسد يك صفت يا ويژگي باشد که هر يك از ما به رويدادهای زندگی نشان مى دهيم

(سوریک ، 1999 ، اسپیلبرگ ¹⁰⁴ 1985). ادواردز (1972) به بررسی مقایسه ای اضطراب حالت مدارس

مختلط کودکان سفید پوست و سیاهپوست پرداخت. وی پی برد که دختران در مدارس مختلط نسبت به

دختران مدارس غیر مختلط اضطراب حالت بالا تری داشتند. کودکان سیاهپوست نسبت به کودکان سفید

پوست اضطراب صفت بالاتری داشتند و اضطراب صفت دختر ها نسبت به پسر ها بالاتر بود. سروقد

(1380) در بررسی مقایسه ای اضطراب حالت وصفت دانش آموزان دوره ابتدایی و راهنمایی شهر شیراز پی

برد که دانش آموزان دوره راهنمایی نسبت به دانش آموزان دوره ابتدایی اضطراب حالت بالاتری داشتند. در

هر دو مقطع تحصیلی دختران نسبت به پسران اضطراب حالت بالاتری گزارش کردند و اضطراب صفت

دختران و پسران نسبت به اضطراب حالت آنها بالاتر بود. افراد تیز هوش نسبت به افراد عادی اضطراب

کمتری از خود ظاهر می سازند (رینولدز ¹⁰⁵ ، همکاران ، 1985) اما در جامعه ما به خاطر حجم زیاد مطالب

درسی سخت گیریهای بیش از حد در مدارس تیز هوشان ، اضطراب حالت این دانش آموزان افزایش می

یابد . با توجه به مطالب فوق در این پژوهش فرضیه های زیر مورد آزمون قرار گرفتند :

1- بین اضطراب حالت وصفت دانش آموزان تیز هوش تفاوت معنی دار وجود دارد .

2- بین اضطراب حالت دانش آموزان تیز هوش و سایر دانش آموزان تفاوت معنی دار وجود دارد .

3- بین اضطراب حالت دانش آموزان تیز هوش سه پایه تحصیلی تفاوت معنی دار وجود دارد .

4- بین اضطراب حالت وصفت دانش آموزان تیز هوش پسر تفاوت معنی دار وجود دارد .

5- بین اضطراب حالت وصفت دانش آموزان تیز هوش دختر تفاوت معنی دار وجود دارد .

6- بین اضطراب حالت دانش آموزان تیز هوش دختر و پسر تفاوت معنی دار وجود دارد .

7- بین اضطراب صفت دانش آموزان تیز هوش دختر و پسر تفاوت معنی دار وجود دارد .

¹⁰¹ -state-anxiety

¹⁰² -Comer

¹⁰³ -trait-anxiety

¹⁰⁴ -Spielberger , C.D.

¹⁰⁵ -Reynolds

8- بین اضطراب صفت دانش آموزان مدارس مختلف تفاوت معنی دار وجود دارد.

روش :

آزمودنی ها : آزمودنی های این مطالعه 1561 دانش آموز مقطع راهنمایی شهرشیراز بودند . آنها از پایه های اول ، دوم و سوم راهنمایی مدارس تیزهوشان ، نمونه دولتی ، غیر انتفاعی و عادی نواحی چهار گانه شیراز (از هر پایه سه کلاس واژ هر کلاس 20 نفر به استثنای مارس نمونه دولتی که از هر پایه 80 نفر) به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب گردیدند و دامنه سنی آنها بین 11 تا 14 سال بود .

ابزار اندازه گیری : در این مطالعه پرسشنامه اضطراب حالت - صفت کودکان¹⁰⁶ (STAIC) اسپیلبرگر مورد استفاده قرار گرفت . این پرسشنامه از دو مقیاس خود گزارشی اضطراب حالت و اضطراب صفت تشکیل شده است . مقیاس اضطراب حالت شامل 20 عبارت است که از کودکان می پرسد در لحظه معینی از زمان چه احساسی دارند . مقیاس اضطراب صفت نیز از 20 عبارت تشکیل شده است ، اما آزمودنیها با بیان کردن اینکه بطور کلی چه احساسی دارند به آنها پاسخ می دهند . نمرات هریک از مقیاس های STAIC می تواند بین حداقل 20 تا حداکثر 60 باشد .

پایایی و روایی : در این مطالعه پایایی مقیاس اضطراب حالت با روش الفای کرونباخ برای پسرها 0/84 و برای دخترها 0/82 بودند . این ضرایب برای مقیاس اضطراب صفت برای پسرها 0/74 و برای دخترها 0/80 بودند . برای بررسی همزمان مقیاس های STAIC، مقیاس اضطراب اهواز (نجاریان و همکاران، 1374) مورد استفاده قرار گرفت . ضرایب همبستگی بین مقیاس اضطراب حالت و مقیاس اضطراب اهواز برای دخترها 0/48 و پسرها 0/51 بدست آمدند . ضرایب همبستگی بین مقیاس اضطراب صفت و مقیاس اضطراب اهواز برای دخترها 0/84 و برای پسرها 0/82 بودند (کلیه این ضرایب در سطح $P < 0.01$ معنی دار بودند).

شیوه اجرا : به گروههای 20 نفره (چون تعداد دانش آموزان تیزهوش در هر کلاس تقریبا 20 نفر بودند از سایر مدارس نیز از هر کلاس گروه های 20 نفره انتخاب شدند . دانش آموزانی که بعنوان نمونه پژوهش

¹⁰⁶-State-Trait Anxiety Inventory for Children

انتخاب شده بودند فرم شماره ۱ (برای سنجش اضطراب حالت) و فرم شماره ۲ (برای سنجش اضطراب صفت) «پرسشنامه من چه احساسی دارم» روی یک برگ کاغذ A4 بصورت پشت و رو داده شد. از آزمودنیها خواسته شد تا ابتدا فرم شماره (۱) را در مقابل خود بگذارند. آزمایشگر برای ایجاد اضطراب حالت (موقعیتی) در آزمودنیها از آنها می‌خواست تا احساس خود را درباره مدرسه محل تحصیل خود، قادر آموزشی، امتحانات، حجم مطالب درسی و تکالیفی که باید انجام دهند، از طریق پاسخ دادن به عبارات این پرسشنامه، گزارش نمایند. بعد از اینکه تمام افراد گروه ۲۰ نفره اعلام کردند که پاسخدهی به فرم شماره (۱) را تمام کرده‌اند از آنها خواسته شد تا فرم شماره (۲) را مقابل خود بگذارند و آزمایشگر بطور شفاهی اینگونه توضیح داد که: «در این فرم می‌خواهیم بدانیم که شما معمولاً (بطور کلی) در زندگی تان چه احساسی دارید. کاری به این نداریم که امروز خبر خوب یا بدی به شما رسیده است یا در یکی از امتحانات نمره خوب یا بدی گرفته‌اید. بلکه می‌خواهیم بدانیم بطور کلی در زندگی تان چه احساسی دارید».

نتایج: پس از جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه‌ها کد گذاری شده، نمره‌ها وارد رایانه شدند و با پکیج آماری علوم اجتماعی^{۱۰۷} (SPSS) نسخه ۱۱/۵ محاسبات آماری جهت بررسی فرضیه‌ها انجام شد. در فرضیه (۱) اضطراب حالت و صفت دانش آموزان تیزهوش با هم مقایسه گردید و اطلاعات مربوطه در جدول (۱) آمده است.

جدول (۱): میانگین و انحراف معیار اضطراب حالت و صفت دانش آموزان تیزهوش

	SD	MN	N	اضطراب
حالت	6/79	34/42	360	
صفت	6/65	33/10	360	

برای معنی داری تفاوت میانگین‌ها از آزمون t گروه‌های همبسته استفاده گردید که نتایج آن در جدول (۲) آمده است.

¹⁰⁷ -Statistical package of Social Science

جدول (۲) : نتایج آزمون t گروه های همبسته

تفاوت میانگین	sd	t	df	سطح معنی دار
1/32	6/22	4/007	359	0/000

با توجه به جدول (۲) مشخص می شود که اضطراب حالت دانش آموزان تیزهوش نسبت به اضطراب صفت آنها بیشتر است.

در فرضیه (۲) اضطراب حالت دانش آموزان مدارس مختلف مورد مقایسه قرار گرفتند اطلاعات مربوط در جدول (۳) آمده است.

جدول (۳) : میانگین و انحراف معیار اضطراب حالت دانش آموزان مدارس مختلف

نوع مدرسه	N	Mn	sd
غیر انتفاعی	360	33/62	6/49
عادی	361	34/11	6/52
تیزهوشان	360	34/42	6/79
نمونه دولتی	480	34/79	6/83

برای مقایسه میانگین های حالت اضطراب دانش آموزان مدارس مختلف از آزمون تحلیل واریانس یکطرفه استفاده شد . نتایج این آزمون در جدول (۴) آمده است .

جدول (۴) : نتایج تحلیل واریانس اضطراب حالت دانش آموزان مدارس مختلف

منبع تغییر	مجموع مجلدات	میانگین مجلدات	df	F	سطح معنی داری
بین گروهها	299/043	99/681	3	1/883	0/131
درون گروهها	82437/179	52/946	1557		
کل	82736/22	1560			

با توجه به F مشاهده شده در جدول (۴) تفاوت میانگین اضطراب حالت دانش آموزان مدارس مختلف از نظر آماری معنی دار نبودند .

در فرضیه (۳) اضطراب حالت دانش آموزان تیزهوش پایه های مختلف راهنمایی مورد بررسی قرار گرفتند .

اطلاعات مربوط در جدول (5) آمده است.

جدول (5) : میانگین و انحراف معیار اضطراب حالت دانش آموزان تیزهوش پایه های مختلف

پایه	N	Mn	sd
اول	120	32/8	5/95
دوم	120	34/04	6/68
سوم	120	36/24	6/95

برای بررسی تفاوت میانگین ها از آزمون تحلیل و واریانس یکطرفه استفاده گردید که نتایج آن در جدول (6) آمده است.

جدول (6) نتایج تحلیل واریانس اضطراب حالت دانش آموزان تیزهوش پایه های مختلف

منبع تغییر	مجموع مجذورات	میانگین مجذورات	df	F	سطح معنی داری
بین گروهها	663/072	331/536	2	/443 7	0/001
درون گروهها	15902/75	44/546	35 7		
کل	16565/82		35 9		

سطح معنی داری در جدول (6) بیانگر این است که تفاوت میانگین اضطراب حالت دانش آموزان تیزهوش پایه های مختلف معنی دار می باشد . برای پی بردن به اینکه تفاوت میانگین بین کدام پایه های تحصیلی معنی دار است . از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردید که نتایج آن در جدول (7) آمده است .

جدول (7) : آزمون تعقیبی توکی

سطر	ستون	تفاوت میانگین	sd	سطح معنی داری
اول	دوم	-1/058	0/861	0/437
سوم	سوم	-3/258	0/861	0/001
سوم	اول	3/258	0/861	0/001
دوم	دوم	2/200	0/861	0/030

با توجه به جدول (7) می‌توان نتیجه گیری کرد که اضطراب حالت دانش آموزان تیزهوش پایه سوم

راهنمایی بالاتر از اضطراب حالت دانش آموزان تیزهوش دو پایه دیگر است و تفاوت میانگین اضطراب

حالت دانش آموزان تیزهوش پایه اول و دوم معنی دار نمی‌باشد.

در فرضیه (4) اضطراب حالت و صفت دانش آموزان تیزهوش پسر مورد بررسی قرار گرفت که اطلاعات

مربوط در جدول (8) آمده است.

جدول (8) : میانگین و انحراف معیار اضطراب حالت و صفت دانش آموزان تیزهوش پسر

نوع اضطراب	N	Mn	sd
حالت	180	33/49	6/45
صفت	180	32/11	6/08

برای بررسی معنی داری تفاوت بین این میانگین‌ها از آزمون همبسته استفاده شد که نتایج آن در جدول

(9) ارائه شده است.

جدول (9) : نتایج آزمون t همبسته برای مقایسه اضطراب حالت و صفت پسران تیزهوش.

تفاوت میانگین	sd	t	df	سطح معنی دار
1/383	6/27	2/95	179	0/004

با توجه به سطح معنی داری در جدول (9) می‌توان نتیجه گیری کرد که اضطراب حالت دانش آموزان

تیزهوش پسر از اضطراب صفت آنها بیشتر است.

در فرضیه (5) اضطراب حالت و صفت دانش آموزان تیزهوش دختر مورد بررسی قرار گرفت. اطلاعات

مربوطه در جدول (10) آمده است.

جدول (10) : میانگین و انحراف معیار اضطراب حالت و صفت دختران تیزهوش.

نوع اضطراب	N	Mn	sd
حالت	180	35/35	7/01
صفت	180	34/10	7/06

برای بررسی معنی داری تفاوت این میانگین ها از آزمون t گروههای همبسته استفاده گردید که نتایج آن در

جدول (11) ارائه شده است.

جدول (11) : نتایج آزمون t همبسته برای مقایسه اضطراب حالت و صفت دختران تیزهوش

سطح معنی دار	df	t	sd	تفاوت میانگین
0/008	179	2/69	6/18	1/24

با توجه به سطح معنی داری در جدول فوق می توان نتیجه گرفت که اضطراب حالت دختران تیزهوش از اضطراب صفت آنها بالاتر است.

در فرضیه (6) اضطراب حالت دختران و پسران تیزهوش مورد مقایسه قرار گرفت. اطلاعات مربوطه در جدول (12) آمده است.

جدول (12) : میانگین و انحراف معیار اضطراب حالت تیزهوشان بر اساس جنسیت.

sd	Mn	N	جنسیت
7/01	35/35	180	دختر
6/45	33/49	180	پسر

برای بررسی معنی داری تفاوت این میانگین ها از آزمون t گروههای مستقل استفاده شد. نتایج آن در جدول (13) آمده است.

جدول (13) : نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه اضطراب حالت دانش آموزان تیزهوش

سطح معنی دار	df	t	تفاوت انحراف معیار	m	تفاوت
0.009	35 8	.61 2	0/71	mmmmmmmmmmmmmmmmmm mn,m m, m0 میانگین	1/85

با توجه به سطح معنی داری جدول (13) می توان نتیجه گرفت که اضطراب حالت دختران تیزهوش بالاتر از پسران تیزهوش می باشد.

در فرضیه (7) اضطراب صفت دختران و پسران تیزهوش مورد مقایسه قرار گرفت . داده های مربوطه در جدول (14) ارائه شده است .

جدول (14) : میانگین و انحراف معیار اضطراب صفت تیزهوشان بر اساس جنسیت .

sd	Mn	N	جنسیت
7/06	34/10	180	دختر
6/08	32/11	180	پسر

برای بررسی معنی داری تفاوت بین این میانگین ها از آزمون t گروههای مستقل استفاده شده نتایج در جدول (15) آمده است .

جدول (15) : نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه اضطراب صفت تیز هوشان

تفاوت میانگین	df	t	سطح معنی داری
1/994	0/694	2/87	0/004

با توجه به سطح معنی داری در جدول شماره (15) می توان نتیجه گرفت که اضطراب صفت تیزهوشان دختر نسبت به تیزهوشان پسر بالاتر است .

در فرضیه (8) اضطراب صفت دانش آموزان مدارس مختلف مورد بررسی قرار گرفت که چون تفاوت بین میانگین معنی دار نبود جداول مربوطه ارائه نشدند .

بحث در نتایج : با تأیید فرضیه (1) مشخص شد که اضطراب حالت دانش آموزان تیزهوش از اضطراب صفت آنها بالاتر است و این با نتایج پژوهش رینولدز (1985) که پی برداش دانش آموزان تیزهوش اضطراب صفت پائین تری دارند ، مطابقت دارد . در فرضیه (3) مشخص گردید که تیزهوشان پایه سوم راهنمایی نسبت به دو پایه دیگر در این مقطع اضطراب حالت بالاتری دارند و این با یافته های اسپیلبرگر (1973) ،

ماتیاس و پونچیانو (1999) و سروقد (1380) همسو می باشد . آنها یافتند که دانش آموزان پایه های بالاتر اضطراب حالت بالاتری دارند . دانش آموزان تیز هوش کلاس سوم راهنمایی از یک سو در حال طی کردن تغییرات جسمی روانی اجتماعی و شناختی دوران بلوغ می باشند و از طرف دیگر باید با تلاش و کوشش

بیشتری خود را برای آزمون ورودی دبیرستان تیز هوشان آماده سازند و اینها ممکن است اضطراب حالت آنها را افزایش دهند. در فرضیه (4) و (5) مشخص گردید که اضطراب حالت دختران تیز هوش و پسران تیز هوش نسبت به اضطراب صفت آنها بالاتر می‌باشد و این با یافته‌های ادواردز (1972) اسپیلبرگر و همکاران (1973) لوج و همکاران (1998) راینسون و همکاران (1998) و ماتیاس و پونچیانو (1999) همسو می‌باشد. ادواردز (1972) پی برداشت که دختران در موقعیتی جدید و فشار زا مانند شرکت در مدارس مختلف سفید پوستان و سیاه پوستان اضطراب حالت بیشتری را تجربه کردند. در فرضیه‌های (6) و (7) مشخص گردید که اضطراب حالت و صفت دختران تیز هوش نسبت به پسران تیز هوش بالاتر می‌باشد و این با یافته‌های رینولدز (1985) و باریو و همکاران (1997) همسو می‌باشد. باریو و همکاران (1997) پی برداشت که دختران نسبت به پسران در مقیاس‌های اضطراب و روان رنجور خوبی نمرات بالاتری کسب کردند.

نتیجه گیری: نتیجه کلی این پژوهش می‌تواند این باشد که دختران و پسران تیز هوش بخاطر عوامل موقعیتی مدرسه (حجم مطالب درسی، تکالیف بیش از حد و ...) اضطراب حالت بیشتری تجربه می‌کنند. از آنجایی که تعداد محدودی از افراد یک جامعه را تیز هوشان تشکیل می‌دهند و هدف آموزش رشد و شکوفایی توانایی‌های بالقوه آنها می‌باشد، مسئولین این مدارس برای کاهش فشار روانی عوامل موقعیتی روی دانش آموزان باید چاره‌اندیشی نمایند.

منابع فارسی :

نجاریان ، بهمن ، عطاری ، یوسفعلی ، و مکوندی ، بهنام. (۱۳۷۴) ساخت ، اعتبار یابی و هنجاریابی مقیاس اضطراب (ANQ). تهران: مجله پژوهشی علوم انسانی (دانشگاه الزهرا) سال پنجم . پائیز و زمستان ۱۳۷۴ . شماره ۱۵-۱۶.

منابع لاتین :

- Barrio,V.,Moreno,R.C.,Lopez ,M.R.,&Olmedo,M.(1997)
Anxiety, depression and personality structure. Personality and Individual Differences. 1997 Aug, Vol 23(2) : 327-335.
- Comer, R.J. (2002). Fundamentals of abnormal Psychology (3rd ed.). New York:Worth publishers.
- Durand, M.Barlow, D.H.(2000) . Abnormal Psychology : An introduction. USA: Wadsworth/Thomson Learning.
- Lodge,J,Harte,D.K,& Tripp,G(1998).Children's self talk under conditions of mild anxiety.Journal of Anxiety Disorders .1998 Mar-Apr,Vol 12 (2):153-176
- Mathias ,C.,ponciano,E& etal (1999).The Construction and Validation of an Experimental Portuguese Form of the STAIC-Portugal Continental data (1999-June22).
- Nolen-Hoeksema,Susan.(2001).Abnormal psychology (2 nd ed).New York :McGraw-Hill Companies,Inc.
- Pearlin,L.I.(1999).Stress and mental health :A Conceptual overview .In A.V.Horwitz & T.L.Scheid(Eds.),A hand book for the study of mental health:Social Context,therories, and systems. Cambridge,England:Cambridge university press.
- Soric,I(1999).Anxiety and coping in the context of a school examination Soc.Behav.pers.,27(3),319-330
- Robinson,B.E.,&Kelley,L.(1998).Adult Childdern of Workaholics:Self-concept,anxiety,depression and locus of control .American Journal of Family Therapy .Fal ,Vol 26(3):223-238
- Spielberger,C.D.,Edwards ,C.D.,Lushene,R.E.,Montuori ,J.,&Platzek,D.(1973).STAIC preliminary Manual. Palo Alto ,California:Consulting psychologists press
- Spielberger,C.D.(1985).Anxiety,cognition ,and affect: A state-trait perspective .In A.H.Tuma & J.Maser(Eds.)
Anxiety and the anxiety disorders.Hillsdale,NJ:Erlbaum
- Spitzer,R.L,Williams,J.B.W.,& Gibbon,M.(1987)
Structured clinical interview for DSM-III-R-Non-Patient Version(SCIDNP4/1/87).New York:New York State psychiatric Institute